

Lezen en tekst: 1 Korintiërs 14:1-25

Gemeente van onze Heer,

Hoe komt het toch dat deze dingen altijd *naar* in het nieuws komen? Dat is niet van de laatste tijd. Ook in Korinte was het al vervelend. Gaven van de Geest zoals klanktaal en profetie. Bedoeld om op te bouwen. Waarom krijgt satan daar altijd weer een breekijzer tussen? Ze lijken meer kapot te maken dan je lief is. Toen. Nu.

Als je ziet hoeveel zogenaamde profeten de terugkomst van Jezus voorspeld hebben. En telkens moesten ze het bijstellen. En waren ze voer voor spot. En erger nog: Jezus werd ook bespot daardoor.

Zo krijgt profetie iets mistigs. En klanktaal is ook al zo'n splijtzwam. Moeten we het er wel over hebben, eigenlijk?

Ja, we moeten het er over hebben. De Bijbel heeft het er over. Dus wij ook! Paulus laat ons zien hoe we moeten omgaan met gaven van de Geest. Met klanktaal. En met profetie. Over die twee gaat het vandaag. Onder het thema:

Slide **Het grote gebod en de gaven van God**

We denken inmiddels voor de vierde keer na over gaven van God. Wat zijn die gaven? En dat mag je heel breed zien. Alles wat je kunt en in je genen meegekregen hebt. Maar ook alles wat je in het voorbeeld van Jezus ziet en mag navolgen. En dan ook nog alle gaven die de Geest geeft. Met die gaven die je hebt mag je van betekenis zijn. Je moet jouw gaven toepassen in het grote gebod: God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Dat zagen we vorige week ook: Paulus leert ons een houding. Toen ging het over 1 Korintiërs 12. Nu vanuit 1 Korintiërs 14. Daartussen staat een heel bekend hoofdstuk. Over de liefde. Paulus zegt: al je gaven. Die kun je inzetten. Maar als er geen liefde is, dan is het niets. Dus daar gaat het om in je leven. Als je dat hebt, dat is liefde die je ontvangt en dan weer door wil geven. Als dat je beweegt, dan wil en zul je je gaven inzetten zoals God het bedoeld heeft. Zo begint Paulus onze tekst ook.

We bekijken vanochtend de laatste twee gaven. Klanktaal en profetie. Daarbij wil ik vanochtend vooral kijken wat het is en wat het niet is.

Slide Klanktaal

Klanktaal. In het Grieks staat er eigenlijk gewoon: taal. Tong. Waar gaat het hier om? Belangrijk is om te bedenken dat er in de Bijbel *verschillende vormen* van deze gave te vinden zijn. Als je dat door krijgt zorgt dat al voor veel minder verwarring.

Slide Missionair doel

De Geest zet soms talen in voor een missionair doel. Dat zie je heel duidelijk met Pinksteren. De leerlingen spreken talen die ze zelf niet verstaan. Maar de hoorders verstaan ze zeker. In hun eigen taal horen ze spreken over de grote daden van God. Dat zijn bestaande talen! Ineens spreken eenvoudige vissers te talen van de wereld. Dat is een wonder van de Geest. Met als doel: dat mensen horen over God.

Kijk, als je tot hoorders spreekt. Dan moet je je best doen de taal te spreken die de mensen verstaan. Zendingen geven we ook taallessen voordat ze vertrekken. Maar soms kan er toch onbegrip ontstaan. Er zijn ook van huidige zendingen wel verhalen bekend dat ze dan ineens in een dialect gingen spreken dat ze zelf ook niet begrepen. Of dat ze woorden in de mond gelegd kregen die ze zelf niet bedacht hadden. Dan wil de Geest graag aan jou hoorders duidelijk maken wie Jezus is. Dan spreek je dus in een taal die wel bestaat, maar die je zelf niet dacht te spreken. Het gaat de Geest hier om zo veel mogelijk mensen te bereiken. Met name in Handelingen 2 zie je dat dus.

Slide Gebedsdoel

De tweede vorm van klanktaal is een heel andere. Daar gaat het over het gebed. Daarover heeft Paulus het bijvoorbeeld in vers 2. *Iemand die in klanktaal spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God.* Er zijn mensen die in tongen, in klanktaal bidden. Paulus is er een van, zo blijkt uit vers 18. En hij legt ook uit hoe dat werkt, in vers 14. Het is een gebed dat puur emotioneel is, zo zou je kunnen zeggen. Het verstand is uitgeschakeld.

Mensen die ik gesproken heb, die deze gave hebben, die ervaren dat ook zo. Ze spreken over een puur en zeer gevoelsmatig contact met God. Ze hoeven niet na te denken over de woorden. Het is een stortvloed van gebed. Paulus gunt dat directe contact met God aan iedereen.

Maar hierbij geldt wel wat Jezus ook zegt: als je bidt, ga dan in je binnenkamer. Het is mooi als je dat zelf mag meemaken. Als je die gave krijgt. Maar het is wel bedoeld voor één op één contact met God. Je mag je in gebed helemaal overgeven aan God. Met huid en haar. Veilig in zijn aanwezigheid. Zo kwetsbaar en zo direct. God gunt je dat diepe contact. En Paulus gunt het ook aan iedereen.

Slide Openbaringsdoel

En dan is er ook nog die klanktaal, die in het begin van 1 Korintiërs 13 aan de orde was. De talen van engelen. Engels. Blijkbaar is er ook een hemelse taal, die mensen soms in de mond gelegd wordt. Door de Geest spreek je onbegrijpelijk. En dat is prima voor gebed. Zoals we net zagen. Maar als het nou in de gemeente gebeurt. Tijdens een kerkdienst. Hoe moet je er dan mee omgaan?

Nou, *soms* kan God door middel van die taal, die hemelse taal, iets willen zeggen. Daar is een heel gemakkelijk criterium voor. Als er iemand is die je verstaat. Die op dat moment door de Geest als tolk-vertaler van de hemelse taal wordt aangesteld. Dan mag je de klanktaal laten horen. Maar zo niet, dan moet je je mond houden. Dan is het gebedstaal. Persoonlijk. Niet te volgen voor anderen. En dus ook niet interessant voor anderen. Je kunt dan dus 'gewoon' stoppen met klanktaal. Blijkbaar. Je moet je verstand blijven gebruiken.

Slide Het grote gebod en deze gave van God...

Paulus houdt in dit gedeelte heel erg het doel in het oog. Kijk, het is niet altijd duidelijk wat hij zegt. 1 Korintiërs 14 is op sommige punten ingewikkeld. Maar wat hij vooral zegt is dit. Je moet niet kinderlijk er mee om gaan. Kinderen denken dat zij het middelpunt zijn van de wereld. Zo mogen kinderen zijn. Maar de Korintiërs mogen volwassen zijn in het geloof. Het gaat niet om hun eigen gavetje wat ze moeten promoten. Het gaat niet om de aandacht die jij krijgt met jouw gaven. Het gaat er om dat je God lief hebt boven alles. En je naaste als jezelf.

Dan maak je je gaven dus dienstbaar aan het werk van God. Je moet uitblinken in de opbouw van de gemeente. In het dienen van anderen. Dat is wat de Geest wil. Dat zie je ook in de verschillende vormen van klanktaal. Soms is het om mensen waarvan jij de taal niet spreekt toch te bereiken. Soms is het voor je eigen band met God. En soms wil God rechtstreeks iets openbaren. Dan is er altijd een vertaler aanwezig. Iemand die op dat moment door de Geest te horen krijgt wat er gezegd wordt.

Daarbij komt ook nog dit: sommige groeperingen zeggen dat deze gave hét kenmerk is van de Geest. Paulus spreekt daar anders over. Niet iedereen heeft dezelfde gaven. De Geest deelt toe. Maar alle gaven samen geeft de Geest voor de opbouw van de gemeente. En het zoeken van de wereld. Daar moeten al jouw gaven dienstbaar aan zijn.

Slide Profetie

Bij profetie heb je hetzelfde als bij klanktaal. Ook hierbij zijn verschillende facetten.

Kijk, in het Oude Testament waren er profeten die rechtstreeks contact met God hadden. In het OT staat regelmatig: zo zegt de HEER! Ze gaven door wat God wilde. Zeker in de tijd dat er nog geen geschreven Oude Testament was. Boodschappers van God. Rechtstreeks.

Te snel wordt dat naar dit woord 'profetie' overgezet.

Slide Onderwijs

Mensen vinden dit vaak flauw. Als er gezegd wordt: profetie is in eerste instantie vandaag de preek. De aanrijking van Gods woord. Toch is dat ook een aspect van profetie, dat Paulus hier aanhaalt. In vers 6 staat het volgende: *Welk nut zou ik voor u hebben als (...) ik zou spreken zonder iets te openbaren, zonder kennis door te geven of iets te profeteren, of zonder u te onderwijzen...* Het zijn allemaal synoniemen van elkaar. Zo moet je dat volgens mij lezen: openbaren, kennis doorgeven, profeteren, onderwijzen.

Als je Gods woord aanreikt. Dat kan in een preek. Dat kan in ander verband. Dat is niet voorbehouden aan de dominee. Dan profeteer je. Zo zegt Paulus hier. En hij geeft profetie hoge prioriteit. Zo bouw je de gemeente op. Vandaar dat de verkondiging van Gods woord belangrijk is in onze kerkdiensten. Die keuze komt onder andere hier vandaan. De gemeente moet opgebouwd. Dat doe je door Gods woorden te laten horen.

Is er dan geen andere vorm van profetie? Zeker, daar lees je ook van. In Handelingen bijvoorbeeld.

Slide Voorspellen (groep)

Er zijn profeten die dingen van God doorkrijgen. Agabus, in de tijd van Paulus, voorspelde in Antiochië een hongersnood (Handelingen 11:27-28). En de gemeente daar handelt er naar door geld in te zamelen voor de slachtoffers. Al van te voren.

Zo zijn er ook vandaag mensen met deze gave. Die soms iets voorvoelen, voorspellen. Niet zomaar wegwuiven. Alsof dat niet meer zou kunnen gebeuren. Kijk, al die mensen die de wederkomst van Jezus voorspellen. En dan, als het niet uitkomt, dat weer bijstellen. Dat is tricky. Als profeten in het OT vals bleken, dan werden ze gestenigd. Je zou van deze mensen wat mee bescheidenheid verwachten als ze het een keer mis hebben gehad. Maar dat soort uitwassen moet niet leiden tot veroordeling van alle profetie. Waarom zouden mensen die gave niet meer hebben?

Slide Voorspellen (individueel)

Soms zien mensen iets over jou of over een ander. Ook die gave is er nog steeds. De Geest maakt daar gebruik van. Soms krijgen ze als ze bidden iets te zien of te horen van de Heilige Geest. Het kan heel bemoedigend zijn als ze dat doorgeven. Ook waarschuwend. Soms hebben mensen zomaar door welke zonde jou dwars zit. Dat kan eng lijken, maar het is bedoeld om te bevrijden. De Geest openbaart soms dingen. Tot heil van anderen.

In de tijd van Paulus had diezelfde Agabus ook een persoonlijke boodschap voor hem. Hij laat zien hoe hij gevangen genomen gaat worden en weggevoerd naar Rome (Handelingen 21:10-12). Zo kon Paulus zich er op voorbereiden.

Slide Het grote gebod en deze gave van God...

Maar als mensen nou zeggen: ik heb een profetie! Hoe moet je daar dan mee omgaan?

Nou, laat ik dit voorbeeld gebruiken: met een baby en peuter ga je soms naar het consultatiebureau. Dan checken ze je kind van top tot teen. Kijken of het goed groeit enzo. Dat meten ze af aan een groeicurve. Een schema van gemiddelden. En als hij of zij teveel afwijkt, dan moeten er maatregelen genomen worden.

Zo is het ook bij profetie. Paulus zegt in Galaten: al komt er een engel uit de hemel die iets anders verkondigt dan wat ik verteld heb, die zij vervloekt. Blijkbaar is er een soort meetlat. Dat zie je ook in een tekst als 1 Tess. 5:19-21 ([slide](#)). Je moet profetieën toetsen. Niet bij voorbaat uitsluiten dat het echt is. Maar toets het. En hoe toets je dan? Wat is de 'groeicurve' waaraan je kunt afmeten of het goed gaat?

Nog twee teksten: Efeziërs 2:19-22 ([slide](#)). En ook: Matteüs 16:16-19 ([slide](#)). Wij denken dat dat laatste gaat over mensen. We gebruiken die tekst nogal eens bij de tucht. Maar het gaat hier om de boodschap. De leerlingen worden aangesproken. Apostelen. Wat zij bindend verklaren. Dat is bin-

dend in de hemel. Daarom hebben zij de bijbel geschreven. En die bijbel, dat is nog steeds onze maatstaf. Het is het fundament van de kerk. En Jezus zelf is de hoeksteen. Zoals Petrus ook zo mooi beleed, vlak voordat Jezus dit zegt over bindend en ontbindend verklaren.

Zo beoordeel je preken. Door regelmatig de vraag te stellen: zijn ze bijbels? De bijbel is de canon, de meetlat. De groeicurve. Zo beoordeel je ook al het andere dat onder het mom van profetie wordt uitgesproken. Er zijn heel wat valse profeten. Er zijn heel wat foute sprekers. De bijbel is een prima checklist. Of wat er gezegd wordt klopt. En Paulus roept daar ook toe op. Toetst alles. Behoudt het goede.

En tenslotte nog iets om over na te denken. Als het gaat over klanktaal en profetie. Wat heel opvallend is in dit hoofdstuk: Paulus houdt heel erg rekening met gasten. Dat verzin ik niet, dat staat er. Ongelovige buitenstaanders die bij de samenkomst aanwezig zijn. Het moet voor hen begrijpelijk zijn. Vers 16 blijkt dat. Vers 23-26 ook. Blijkbaar kwamen er in Korinte regelmatig mensen mee naar de kerk. Familie. Vrienden. Uitgenodigd door de gemeenteleden. Dat is gaaf hè, dat mensen zich toen niet schaamden voor hun kerk. Hoeveel er ook mis ging. Nee, ze namen gewoon mensen mee.

Waarom? Omdat de boodschap de Korintiërs te pakken had. Ze waren vol van Jezus, ondanks alle fouten en miscommunicatie. Dat schrijft Paulus ook aan het begin van deze brief. Jullie zijn vol van Jezus. Nou, dat willen de mensen graag delen. En dus, schrijft Paulus, dus moet de boodschap begrijpelijk zijn. Het moet zo begrijpelijk zijn, dat buitenstaanders niet om de boodschap heen kunnen. Dat ze voor de keus komen te staan. Dat Jezus aan ze geopenbaard wordt. Duidelijk wordt gemaakt wie hij is.

En uiteindelijk zijn alle gaven daarvoor bedoeld. Paulus maakt duidelijk: ze dienen allemaal dat ene grote doel. Dat God geëerd wordt. Hem liefhebben boven alles. En dat je alles wat je bent en wat je hebt inzet tot heil van je naaste.

Amen